

Tisková zpráva

Praha, 26. 3. 2024

Starejme se o náš mozek

Konference „Starejme se o náš mozek“ měla za cíl představit výsledky dvouletého projektu EHP Norské fondy spolu s novinkami z oblasti zajišťující komplexní odbornou péči o pacienty se získaným poškozením mozku po mozkové příhodě nebo poranění mozku. Přednášejícími byli špičkoví odborníci z oboru klinické rehabilitace, neurologie, popáleninové medicíny – přednostka doc. MUDr. Yvona Angerová, MBA, Ph.D. (Klinika rehabilitačního lékařství VFN Praha a 1. LF UK), neuroložka MUDr. Dagmar Součková (Nemocnice Na Homolce, Sonolab), přednostka doc. MUDr. Robert Zajíček PhD. (Klinika popáleninové medicíny FNKV a 3. LF UK).

Pozvání na konferenci přijali zástupci státních institucí z Ministerstva zdravotnictví, Úřadu práce, zdravotních pojišťoven, Magistrátu hl.m. Prahy a Krajských úřadů, odborných lékařských společností ČLS JEP, pacienti, zástupci farmaceutického průmyslu a z oblasti zdravotnických prostředků a diagnostiky.

Konference byla podpořená z projektu EHP Norské fondy, jehož zprostředkovatelem bylo MF ČR a partnerem bylo MZ ČR.

V loňském roce se úspěšně uzavřela řada projektů realizovaných z Norských fondů. Přestože je známé, že Česká republika neumí dostatečně využívat prostředky z Evropské Unie, zde v programu Zdraví v kapitole *Profesionalizace patientských organizací*, byly zdroje využity řadou patientských organizací. Cerebrum bylo jednou z nich a díky projektu se podařilo posílit postavení pacientů (a potažmo jejich rodin a blízkých) ve zdravotním i sociálním systému na partnerskou úroveň odborníkům a státním institucím. Patientské organizace jsou v současné době zastoupeny v patientských radách ministerstev, zdravotních pojišťoven, některých nemocnic, ve správním řízení SÚKL při jednání o nových léčebných možnostech. Kromě toho byly prostředky využity na osvětové kampaně, konkrétně Cerebrum připravilo kampaň 3P Mozek (Prevence, Pomoc, Péče) s řadou mediálních výstupů, edukačních akcí pro veřejnost a veřejných průzkumů. Na toto téma měla **předsedkyně správní rady JUDr. Nataša Randlová, PhD. prezentaci s přehledem výstupů projektu a velmi zajímavými daty z průzkumu „Odhalte své riziko mrtvice“**. Výsledky byly překvapivé, kdy se téměř 10 % mladých respondentů zařadilo do rizikové skupiny možného vzniku mozkové příhody. To odpovídá datům z velkých klinických studií, které uvádějí 10–20 % mladých pacientů z celkového počtu pacientů po prodělané mozkové příhodě. Nataša Randlová také představila pestrou komunitní činnost Cerebra, která i nadále zůstává hlavním smyslem fungování patientské organizace.

Přednáška na téma *Pohybem pro zdraví mozku* doc. MUDr. Yvony Angerové vysvětlila, proč je aktivní pohyb důležitý při prevenci obezity, osteoporózy, diabetu a také to, že má protizánětlivé a antidepresivní účinky. Odborníci doporučují ujít minimálně 10 000 kroků denně. Každý krok se počítá, protože naopak nepohyb je pro člověka nepřírozený a rizikový. *„Několik vědeckých studií jednoznačně dokládá nízkou pohybovou aktivitu jako nejvyšší rizikový faktor vzniku mozkové příhody. Pouze čtyři rizikové faktory (nízká pohybová aktivita, vysoký krevní tlak, věk a mužská populace) jsou zodpovědné za 80 % mozkových příhod.“* řekla Yvona Angerová.

Ve své přednášce „Zapomenutý orgán?“ uvedl doc. MUDr. Robert Zajíček: *„Kůže je s mozkem velmi pevně propojena. Ztráta kožního krytu u popálenin vede k výrazné mozkové deprivaci. Intenzivní rehabilitace mozku již v průběhu kritického stavu může vést k rychlejšímu uzdravení a návratu pacientů do běžného života.“* Posluchači se dozvěděli o využití inovativní technologie v projektu Immobile, kdy se u dlouhodobě hospitalizovaných pacientů pomocí ilusorního pohybu, existujícího jen v mozku pacienta, zabrání úbytku svalů a tím se významně zlepšuje stav pacienta.

Bohužel je stále velká část lidí, kteří by neuměli správně a včas zareagovat, pokud by je samotné nebo někoho v jejich okolí postihla mozková příhoda. Přitom Česká republika je na předních místech v kvalitě akutní péče o mozkové příhody na světě a stačí tedy „jen“, aby se pacient k této léčbě dostal včas.

MUDr. Dagmar Součková ve svém příspěvku „Mrtvice: Jak rozeznat příznaky a umět pomoci“ připomněla příznaky mozkové příhody – pokles koutku, ochrnutí končetin, poruchy řeči, kdy je neodkladně nutné volat záchranou službu 155.

„Mozková příhoda je nejen medicínský problém, ale díky závažným následkům i celospolečenský problém. Ročně u nás mozková příhoda postihne 23-25 000 lidí, z toho řada z nich zůstane odkázána na rodinu, své blízké nebo státní zařízení.“ uvedla Dagmar Součková.

Závěrečná diskuze kriticky popsala chybějící propojení zdravotnického a sociálního systému, na který doplácí jak pacienti, tak i pečující osoby. V řadě případů by bylo vhodnější, a v konečném důsledku i výhodnější, místo automatického přidělení důchodu vedoucího k pasivnímu životu, raději pracovat s pacienty individuálně, zajistit jim speciální pomůcky, rehabilitaci a umožnit tak alespoň částečný návrat k normálnímu životu. Právě patientské organizace mají neoddiskutovatelný význam pro pacienty po propuštění z nemocnice a pomáhají jim celkově vyrovnat se s těžkou situací a hledat cestu k aktivnímu životu.